

Аллоҳнинг ҳузурида халойиқнинг энг ёмони

18:00 / 15.08.2021 2051

هُلْلَا يَلْصَمِ لِلْأَلْوُسَرْلَ تَرَكَذَ مَلَسٌ مُّنَّا أَهْنَعُ هُلْلَا يَصْرَرَ شَيْئًا عَنْ
هَلْ تَرَكَذَفُ هَرَامٌ أَهْلُ الْأَقْبَارِ شَبَحَ لِلْأَسِينَ كَمْلَسَ وَهِيَ لَعْ
مُوقَكَيْلُوا : مَنْعِهِ لِلْأَلْوُسَرَ لَاقَفَ رَوْصَلَانَمَاهِيَفْتَأَرَامَ
آدِجْسَمَ وَرْبَقَيَلَعْ أَوَنَبُحَلَّاصَلَأَلْجَرَلَأَوَحَلَّاصَلَأَذْبَغَلَأَمَهِيَفَتَأَمَ آدِإِ
يَلَاعَتِهِ لِلْأَذْنَعِ قَلْخَلَأَرَارَشَكَيْلُوا ، رَوْصَلَأَكْلَتِهِ يَفَ اُرْرَوْصَهِ.

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Умму Салама Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга Ҳабашистон ерида Мория деб аталадиган черковни кўрганлигини ва унинг ичидаги суратлар кўрганлигини зикр қилди. Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ана ўшалар ичларидан солиҳ бандада ёки солиҳ киши ўлса, унинг қабри устига масжид қурагар ва ичига ўша суратларни солар эдилар. Ана ўшалар Аллоҳ таолонинг ҳузурида халойиқнинг энг ёмонлари».

Шарҳ: Умму Салама онамиз биринчи эрлари Абу Салама ва бир гурух мусулмонлар билан бирга, Ҳабашистон ерларига ҳижрат қилган эдилар. Ўша вақтда Ҳабашистон насроний юрт бўлиб, унга Нажоший исмли эътиқодли одам подшоҳлик қиласи эди.

Шунинг учун ҳам Макка мушриклари зулмидан әзилган мусулмонларга Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ўша жойга ҳижрат қилишни тавсия қилган эдилар.

Абу Салама розияллоҳу анҳу Мадинаи мунавварага қайтиб келгандаридан кейин вафот этадилар. У кишининг қолган ёш болаларини тарбиялаш мақсадида Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам Умму Салама онамизга уйланадилар.

Кунлардан бир куни Умму Салама онамиз Ҳабашистон ерларида ўзлари кўрган Мория канисаси ва ундаги суратлар ҳақида Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга гапириб берадилар ва у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам бу ҳадисни айтадилар.

Унда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам насоролар канисасида одамларнинг суратлари қандай пайдо бўлганлики ва нима сабабдан улар ана шу суратларга ибодат қилишларини тушунтириб берадилар.

«Ана ўшалар ичларидан солиҳ banda ёки солиҳ киши ўлса, унинг қабри устига масжид қуарар ва унинг ичиға ўша суратларни солар эдилар».

Демак, аҳли солиҳ кишиларнинг номларини агадийлаштириш мақсадида қилинган нотўғри ишлар ибодатда ҳам адашувга сабаб бўлган.

Мазкур адашувнинг биринчи қисми солиҳ кишиларнинг қабрлари устига ибодатхона қуришдир.

Иккинчиси эса ибодатхона ичиға солиҳ бандани эслаб туриш ниятида солинган суратлар бўлган. Кейин аста-секин, вақт ўтиши билан биринчи авлод мазкур суратларга ҳурмат билан қараётганини кўрган иккинчи авлод ўзидан бир оз қўшиб, учинчиси яна зиёда қилиб, охири уларга ибодат қилиш даражасига етишган.

Бу одат насороларда бугунги кунда ҳам давом этмоқда. Улар ўз ўлчовларидағи бир неча солиҳ кишилар ўлганларидан кейин уларнинг номларини кўтара-кўтара, охири муқаддас авлиё деб эълон қилишгача бориб етдилар. Бошқа баъзиларини эса худди шундай даражага кўтариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

«Ана ўшалар Аллоҳ таолонинг ҳузурида ҳалойиқнинг энг ёмонларидир».

Шунинг учун уларнинг қилганларини қилмаслик керак. Солиҳ кишиларнинг қабрлари устига масжид қуриб олмаслик, ибодат қилинадиган жойларга

жонзотларнинг суратларини қўймаслик керак.

«Ҳадис ва ҳаёт» китоби асосида тайёрланди